U S N E S E N Í

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Balejové a soudců JUDr. Ing. Zdeňka Strnada, Ph.D., MPA a JUDr. Terezy Kučerové v právní věci

navrhovatele: **JUDr. L. M.**
bytem J. B. 1311/16, Č. B.

proti
odpůrcům: **1) Magistrát města České Budějovice**
sídlem nám. Přemysla Otakara II, č. 1/1

2) KDU-ČSL
zast. zmocněncem Ing. J. Z.
bytem H. 8, D. B.

3) PRO Zdraví a Sport
zast. Mgr. Z. K.,
bytem N. V. 11, Ú. n. L.

o návrhu na neplatnost hlasování,

takto:

I. Návrh **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Návrhem doručeným dne 19. 10. 2018 Krajskému soudu v Českých Budějovicích se navrhovatel domáhá vyslovení neplatnosti hlasování při volbách do zastupitelstva Statutárního města České Budějovice.

2. V návrhu se poukazuje na rozpor mezi informací o hlasování rozeslanou současně s hlasovacím lístkem o tom, kdo je voličem a ustanovením § 4 odst. 1 zák. č.

247/1995 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, v novelizovaném znění. Pokud by snad podle chybné definice voliče bylo postupováno, jednalo by se o hrubé ovlivnění výsledků hlasování touto skutečností. Poukazuje se na ustanovení § 33 odst. 6 věta druhá volebního zákona, kdy v tam uvedených případech může v prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků být přítomen jiný volič, který hlasovací lístek upraví a vloží do úřední obálky. Znamená to, že muselo dojít k ovlivnění výsledků hlasování, ať již bylo umožněno takovým občanům jiných členských států Evropské unie hlasovat nebo jim naopak hlasování bylo znemožněno. Velikost rozsahu ovlivnění výsledků hlasování nelze určit.

3. Hlasovací lístek byl vytištěn oboustranně a postrádal poučení o tom, že pokračování je na druhé straně. To zřejmě ovlivnilo výsledek hlasování, protože není vysvětlitelný druhý nejvyšší počet hlasů pro volební stranu s názvem Občané pro Budějovice, ani skutečnost, že volební strana s názvem Komunistická strana Čech a Moravy získala výrazně více hlasů než volební strana s názvem Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura.

4. Další vada hlasování je spatřována v informaci o způsobu výběru volební strany a kandidátů a poučení o tom, za jakých okolností je hlasovací lístek neplatný. Tato informace mohla vytvořit dojem, že hlas voliče bude hodnocen jako platný bez ohledu na počet zakřížkovaných kandidátů, pokud na témže lístku bude zároveň zakřížkována jakákoli jedna volební strana. Nepředpokládá se, že podle chybných poučení by bylo postupováno při sčítání hlasů okrskovými volebními komisemi.

5. Pochybní je dále spatřováno v tom, že oznámení o době a místě konání voleb bylo zveřejněno pouze před volebními místnostmi, rozhodně nikoli na území všech volebních okrsků. I tato okolnost mohla výsledek hlasování ovlivnit. Došlo k porušení § 5 odst. 1 a § 4 odst. 1 volebního zákona, podle kterých může být do zastupitelstva obce zvolen pouze volič s trvalým pobytem na území obce. U kandidáta s pořadovým číslem 20 za volební stranu s názvem Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová tomu tak není, stejně jako u kandidátky s pořadovým číslem 6 za volební stranu s názvem PRO Zdraví a Sport, kdy kandidát byl k trvalému pobytu přihlášen v H. H. Pokud byly pro tyto kandidáty odevzdány hlasy a vyhodnoceny jako platné, jedná se o přímé ovlivnění výsledků hlasování.

6. Magistrát města České Budějovice jako registrační úřad pro volby do zastupitelstev obcí navrhl návrh zamítnout. K výhradě o možnosti ovlivnění voleb hlasováním občanů jiných členských států Evropské unie než České republiky nepředložil navrhovatel žádný relevantní důkaz a vychází pouze ze subjektivního předpokladu, že by k takové situaci mohlo dojít. Z hlasovacího lístku pro volby do zastupitelstva je jednoznačně patrné, že na obou stranách hlasovacího lístku je v pravém dolním rohu čitelným způsobem uveden text pokračování na druhé straně.

7. K námitce o způsobu výběru kandidáta magistrát uvedl, že odůvodnění tohoto návrhového bodu je vnitřně rozporné a zmatečné a nelze z něj dovodit, co jím

Shodu s prvopisem potvrzuje B. S.

navrhovatel mínil vyjádřit. Ani v tomto případu nebyl předložen důkaz o tom, jak byl hlas voliče volební okrskovou komisí vyhodnocen pro případ hlasování, jak uvádí se v návrhu.

8. Žádný důkaz nebyl předložen ani k námitce o způsobu zveřejnění doby a místa konání voleb.

9. Kandidát č. 20 volební strany Křesťanská demokratická unie – Československá strana lidová byl ke dni voleb přihlášen k trvalému pobytu na adrese Č. B., F. Š. 1388/54 a podmínku volitelnosti splnil. Kandidát volební strany PRO Zdraví a Sport označený na kandidátní listině pořadovým číslem 6 byl ke dni voleb přihlášen k trvalému pobytu na adrese H. H., K. S. 67. Údaje na kandidátní listině jsou uváděny s platností ke dni podání kandidátní listiny. Ke kandidátní listině je předkládáno prohlášení kandidáta, ve kterém sděluje, že mu nejsou známy překážky volitelnosti, anebo naopak jsou mu tyto překážky známy a pominou ke dni voleb do zastupitelstva obce. Kandidát č. 6 podmínku volitelnosti nesplnil, nicméně volební strana, za kterou kandidoval, nedosáhla takového počtu platných hlasů, které by jí zaručovaly byť jen jediný mandát v zastupitelstvu města.

10. V replice k vyjádření odpůrce navrhovatel na svém právním návrhu setrval. Výhrada směřující ke zjišťování místa trvalého pobytu ostatních kandidátů byla uplatněna opožděně po uplynutí 10 denní lhůty k podání návrhu podle § 60 odst. 1 volebního zákona. Protože soud se návrhem zabývá podle návrhových bodů uplatněných včas a zmeškání lhůty podle § 93 odst. 3 s. ř. s. prominout nelze, nebyl důvod takto opožděně uplatněnou námitku posuzovat věcně.

11. Účastník řízení KDU-ČSL ve svém vyjádření k návrhu uvedl, že se může vyjádřit jen ke kandidátní listině své strany. Kandidáti tam uvedení měli všichni k datu konání voleb trvalé bydliště v Českých Budějovicích. Další účastník řízení volební strana PRO Zdraví a Sport vyjádření nepodala.

12. Magistrát města České Budějovice předložil soudu vzor hlasovacího lístku pro volby zastupitelstva města a informaci o volbách do zastupitelstev obcí, zápis o výsledku voleb do zastupitelstva a údaje o místě trvalého pobytu v návrhu označených kandidátů.

13. Ke kandidátní listině volební strany PRO Zdraví a Sport bylo přílohou připojeno prohlášení kandidátky MUDr. J. S. ze dne 17. 7. 2018, že překážka spočívající v místě trvalého pobytu, který kandidátka nemá v Č. B., pomine ke dni voleb.

14. Soud ověřil, že kandidát J. Z. za volební stranu 3 je od 3. 10. 2018 přihlášen k trvalému pobytu na adrese Č. B., F. Š. 1388. Místo trvalého pobytu kandidátky MUDr. J. S. za volební stranu 9 zůstalo nezměněno, jestliže tato kandidátka je stále k trvalému pobytu přihlášena na adrese v H. H.

Shodu s prvopisem potvrzuje B. S.

15. Krajský soud se návrhem zabýval podle § 90 soudního řádu správního a dospěl k závěru, že návrh není důvodný.

16. Soud nesdílí názor navrhovatele, že definice voliče v informaci doručené voličům současně s hlasovacím lístkem pro volby do zastupitelstva města je chybná. Volby do zastupitelstev obcí upravuje zák. č. 491/2001 Sb., v novelizovaném znění, který nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2002. Právo volit upravuje tento předpis ve svém ustanovení § 4 odst. 1 a právě tomuto předpisu odpovídá definice voliče v informaci pro volby do zastupitelstev obcí. Voličem je státní občan České republiky, který má mimo jiné trvalý pobyt v obci. Dále jím je též občan jiného členského státu Evropské unie s trvalým pobytem v obci nebo registrovaným přechodným pobytem, který požádal o zápis do dodatku stálého seznamu voličů. Zásady hlasování upravuje § 33 zákona, kdy každý volič je povinen prokázat svou totožnost okrskové volební komisi, jejímž úkolem je ve smyslu § 16 písm. b) zákona zajišťovat a dozírat na průběh hlasování, ověřit, je-li volič zapsán ve stálém seznamu voličů či jeho dodatku. Jde-li o voliče, který je občanem jiného státu, pak při splnění požadavku na jeho evidenci ve stálém seznamu voličů nic nebrání tomu, aby takový volič své právo volit využil a hlasování se účastnil. Poznamenává se, že navrhovatelem odkazovaný zákon č. 247/1995 Sb. neupravuje volby do zastupitelstev obcí, ale volby parlamentní. Jestliže bylo postupováno podle definice voliče uvedené v informaci a ta je souladná se zákonem, pak k porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí nedošlo, výsledek hlasování takovou skutečností nebyl ovlivněn a tím spíše se nemohlo jednat o hrubé ovlivnění výsledku hlasování. Z návrhu není zřejmé, z čeho navrhovatel dovozuje, že občan jiného členského státu Evropské unie není schopen samostatně hlasovat. Úvahu o tom, že při hlasování voliče z jiného členského státu Evropské unie musel být nápomocen někdo další, případně takovému voliči bylo hlasování znemožněno, navrhovatel nepodpořil žádným důkazem. Přitom pouhý subjektivní názor či tvrzení navrhovatele nepostačují (srov. usnesení NSS ze dne 19. 11. 2017 č. j. vol. 58/2017-187).

17. Hlasovací lístek do zastupitelstva Statutárního města České Budějovice byl vytištěn oboustranně a na obou stranách hlasovacího lístku je uvedeno „Pokračování na druhé straně“. Navrhovatelem tvrzenou vadu hlasovacího lístku soud neshledal. Formální úprava hlasovacího lístku proto vliv na výsledek voleb neměla.

18. Další návrhový bod se týká informace voliče o způsobu hlasování. Možnosti, jak má volič vybrat kandidáty, případně volební strany, jímž míní odevzdat svůj hlas, a tuto svou vůli vyjádřit v hlasovacím lístku, je zcela srozumitelně vysvětleno v odstavci „Informace o hlasování“. Tento návod na úpravu hlasovacího lístku je zcela souladný s ustanovením § 34 zákona. Od návodu, jak upravit hlasovací lístek, se odlišuje poučení voliče o podmínkách, za kterých je jeho hlas neplatný. I toto poučení je zcela srozumitelné. Právě pro jednoznačnou srozumitelnost textu o způsobu hlasování nevzbuzuje návod dojem, že hlas voliče bude považován za platný bez ohledu na počet zakřížkovaných kandidátů, bude-li na témže hlasovacím lístku zároveň zakřížkována jakákoli volební strana, u níž jsou zakřížkováni

Shodu s prvopisem potvrzuje B. S.

jednotliví kandidáti. Tuto úvahu uvedenou v návrhu nelze z informace o způsobu hlasování dovodit. Proto i žalobcem uvedený příklad nemá opodstatnění. Z informace je pak patrné, že volič může odevzdat svůj hlas pouze takovému počtu kandidátů, kolik je volených členů zastupitelstva.

19. Poznamenává se, že shodnou informaci o volbách do zastupitelstva obdrželi voliči nejen v Českých Budějovicích, ale ve všech obcích České republiky. To je patrné z označení informace o tom, že jedná se o volby do zastupitelstev obcí, nikoli do zastupitelstva jednoho, a z výčtu zkratek politických stran a politických hnutí registrovaných ke dni 17. 8. 2018. Ve výčtu volebních stran se například uvádí volební strana Žít Brno, která rozhodně v Českých Budějovicích nekandidovala do zdejšího zastupitelstva.

20. Ke zpochybnění výsledku voleb nepostačuje pouhé tvrzení, ale je nezbytné každé tvrzení podpořit důkazy. To se vztahuje i na zveřejnění doby a místa konání voleb. Sám navrhovatel uvádí, že takové zveřejnění se zřejmě uskutečnilo pouze před volebními místnostmi, přičemž žádný důkaz k tomuto svému tvrzení nenabízí. Porušení ustanovení § 29 odst. 1 zákona proto prokázáno není. Soud doplňuje, že neplatnost voleb či hlasování přichází v úvahu výlučně tehdy, byl-li volební zákon porušen zvlášť hrubým způsobem. Pro souzenou věc má pak význam, že navrhovatel svá tvrzení o možném ovlivnění výsledků hlasování nepodpořil žádnými důkazy.

21. Poslední návrhový bod se vztahuje k tomu, kdo může být kandidátem do zastupitelstva obce. Ve smyslu § 5 odst. 1 zákona jím může být každý volič, je-li v obci přihlášen k trvalému pobytu. Splnění tohoto požadavku je nezbytné k datu konání voleb. Za volební stranu 3 pod číslem 20 kandidoval J. Z., který měl v době vytištění hlasovacího lístku trvalý pobyt ve Z. Jak ověřil odpůrce i soud, má tento kandidát od 3. 10. 2018 trvalý pobyt přihlášen v Č. B.

22. Za volební stranu PRO Zdraví a Sport kandidovala s pořadovým číslem 6 MUDr. J. S. Ta měla trvalý pobyt hlášen v obci H. H. a na tomto údaji nedošlo k žádným změnám ani k datu konání voleb. Pro souzenou věc je však rozhodné, že tato kandidátka ani volební strana, za kterou se o mandát v zastupitelstvu ucházela, nezískala 5 % hlasů voličů a tudíž ani žádný mandát. Okolnost, že za volební stranu kandidoval občan bez trvalého pobytu ve městě, proto do výsledků voleb nemá žádný dopad.

23. Navrhovatel sám vytýkaná pochybení charakterizuje jako malého či středního rázu. Z jejich četnosti pak dovozuje, že ve svém důsledku mohly výsledek hlasování ovlivnit. Soud vady související s obsahem informace o hlasování ve volbách do zastupitelstev obcí pro voliče neshledal, voliči byli informováni o tom, že hlasovací lístek má pokračování na druhé straně, návrhové tvrzení o nedostatečném informování voličů o termínu a konání voleb není žádným důkazem podloženo. Všichni kandidáti volební strany 3 měli v době konání voleb trvalý pobyt v městě České Budějovice, volební strana 9, na jejíž kandidátce figurovala osoba bez

trvalého pobytu ve městě, nezískala potřebný počet hlasů, aby dosáhla 5 % hranice z celkového počtu platných hlasů.

24. Má-li z vytýkaných pochybení poukazovaných navrhovatelem opodstatnění jediná výtka, která zůstává bez dopadu do volebního výsledku, pak takové pochybení není podřaditelné hrubému ovlivnění výsledků hlasování ve smyslu § 60 odst. 2 zákona. Proto soud neshledal návrh důvodný.

25. Vzhledem k těmto důvodům soud podle § 90 odst. 1 soudního řádu správního návrh na neplatnost voleb zamítl.

26. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 soudního řádu správního, podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

27. Podle § 90 odst. 3 věta druhá soudního řádu správního nebylo třeba k projednání návrhu nařizovat jednání.

Poučení: Proti tomuto usnesení není řádný opravný prostředek přípustný.

Krajský soud v Českých Budějovicích dne 1. listopadu 2018

JUDr. Věra Balejová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje B. S.